

2000
Nr3

Öökull
Ühuu uudised

Lugu
kuninganna
kassist

Hundipapa ja
Röömuonu

Leib ja
hamburger

Onu Ööbik
kutsub sün-
nipäevale

ISSN 0134-2266

ELLEN NIIT

SÜNNIPÄEV

Onu Ööbik tahaks kangesti külalisi kutsuda. Kutsuks näiteks sünnipäevale. Aga onu Ööbiku sünnipäev on alles suvel. Praegu on aga hoopistükis sügis. Ja aastaegu tagurpidi käima keerata ei saa.

Aga kaisukaru! Ei ole küll täpselt teada, millal ta sündinud on, aga selle aja võib ju ise määrata. Näiteks pühapäevaks.

Onu Ööbiku süda läks rõõmsaks. Kui tore! Kui vahva! Niisiis kui kaisukarul on pühapäeval sünnipäev, siis on tal laupäeval ju sünnipäeva laupäev. Ja sünnipäeva laupäev on vaat et tähtsamgi kui sünnipäev, nii nagu jõululaupäev on tähtsam kui esimene jõulupüha.

Onu Ööbik alustas otsekohe kutsekaartide kirjutamist.

PALUN TEID KAISUKARU SÜNNIPÄEVALE. PIDU TOIMUB ÖÖSORRI TÄNAVAL MAJA 9 KORTER 7 LAUPÄEVAL KELL KUUS PEALE LÖUNAT.

"Kas siis peab enne pidu lõunat sööma, kui kirjutada – peale lõunat?" päris onu Ööbik Markus Trampjalalt.

"Ma ei usu, et peab," ütles Markus, kes oli parajasti onu Ööbiku juures. "Mina küll ei söö."

Nii kutsus onu Ööbik kõigepealt muidugi külla oma armsa sõbra Markuse koos kilpkonnaga, kelle nimi oli Klimp. Siis kutsus ta veel teise sõbra Kaarel Kahupea koos kaisuahviga ja Kaarel Kahupea noorema venna Kaspar Kahupea. Eriti ilusa kutse kirjutas onu Ööbik Öösikesele.

"Kas Öösikesel on kaisukaru?" päris onu Ööbik Markuselt.

"Pole aimu," ütles Markus. "Aga tal on viirpapagoide – sinine ja roheline. Sa võid kutsuda viirpapagoide."

"Kas papagoidele peab eraldi kutse saatma?" muretses onu Ööbik.

"Ma ei usu," arvas Markus. "Ma olen kuulnud, et papagoide räägivad. Aga et nad lugeda oskaksid, seda pole kuulda olnud."

"Hästi," ütles onu Ööbik, "ma kutsun nad koos Öösikesega. Siis tema võib anda mu kutse neile suusõnal edasi."

"Aga on sul aimu, mida seesugused üldse söövad?" muretses sõber Markus. "Sa pead paluma neil oma söögi kaasa võtta."

"Kui sa arvad, et see on viisakas..." kahtles onu Ööbik.

"Ikka viisakam kui piduroata jätmine," arvas Markus.

"Hästi," ütles onu Ööbik ja lisas kutsele vastava märke.

On ikkagi väga hea, kui inimesel on targad sõbrad. Väga hea!

mede ime, täpselt kell kaheksa olid Endrik ja Erik kumbki oma voodis, hambad pestud, ööriided seljas, tekk lõua alla tõmmatud.

"Memm, räägi nüüd juttu!"

Ei saanud vanaema vastu puigelda. Lubadus on lubadus.

"Räägi vana-aja juttu. Kui sinu emme väike oli."

Vanaemal oli juba riulilt muinasjuturaamat võetud. Okasroosikesest. Hundist ja seitsmest kitsetaldest. Saabastega kassist ja kes nad seal kõik olid.

"Ei taha neid! Vana-aja juttu!" pasundasid venakesed teineteise võidu.

"Mis selles vana-ajas siis teie jaoks nii huvitavat on?" torutas vanaema suud.

"Naljakas on," hakkas viiene Endrik juba ette naerma. "Hi-hii! Issidel polnud internetti. Emmed ei saanud elusaid ja vapraid vaadata."

"Rumal," hakkas ka suur vend naerma. "Kus nad siis vaatasid! Televiisoritki polnud. Ja raadiot..."

"Ja autosid...ja taskutelefone...ja...ja...meie patareiga uua-uua politseiautot...naljakas. Kõik puha oli täitsa teistmoodi. Räägi sellest, memm!"

"Olgu siis," andis vanaema järele. "Nagu sakad soovivad. Pead padjale! Kohe läheb lahti!" Ja vanaema alustas.

"Ükskord vanal ajal, kui ei olnud veel internetti ega televiisoreid, kust "Vapraid ja ilusaid" vaadata, kasvasid ühes peres kaks poissi. Üks oli viiene, teine kuuene."

"Nagu sina ja mina, eks," sosistas Endrik venale.

"Poisid olid nagu poisid ikka, mängisid tubades peitust ja õuel palli, pallid olid vanaajal olemas. Kekskasti mängisid ka, sedagi osati vanal ajal. Aga vaat, neil tublidel poistel oli üks viga. Nad võisid tühja asja pärast karvupidi kokku minna ja kõigil tuju ära rikkuda."

"Mis tühjad asjad need olid?" tahtis Erik teada.

"Noh, kui hommikul tõllaga lasteaeda sõideti, kes saab issi kõrval juhiistmel istuda..."

"Täna oli, vat oli, minu kord issi kõrval ees istuda," pomises Erik vaikselt, aga nii

Kõik puha teistmoodi

JAAN RANNAP

häälekalt küll, et Endrik ära kuulis.

"Aga mina sain enne riidesse ja enne autosse!"

"See ei loe! Minu kord oli!"

"Kuulge, kuulge!" vaigistas vanaema. "Meil käib ju vanast ajast jutt. Tühiasjadest, mille pärast need vana-aja vennikesed ulguma pistsid. Ilmast ilma tekkis neil tüli, kes saab värava lahti teha, kui issi vanker õuele sõidab."

"Nad oleksid võinud ju kokku leppida..." pomises sedakord Erik.

"Eks nad leppisidki. Aga siis juhtus nii, et see, kelle kord oli väravat avada, juhtus kaugemal olema, ja jälle läks jonnikisa lahti."

"Kui on midagi kokku lepitud, tuleb sellest

kinni pidada," pomises Erik, ja seekord juba päris valjusti.

"Aga sina olid kempsus, kui issi täna uksekella helistas."

"See ei loe. Minu kord oli ust avada!"

"Kas issi pidi siis ukse taga ootama?"

"Minu kord oli!" tõstis Erik häält.

"See ei loe!" raius Endrik.

"Loeb küll!"

"Ei loe!"

"Loeb küll!"

Kõik puha teistmoodi kui vanal ajal, muigas vanaema mõttes ja pani lastetoa ukse väljaspoolt kinni.

100 aastat Eesti lasteajakirjandust

Ajakiri LASTE RÕÕM

100 aastat tagasi ilmuma hakanud LASTELEHE järel hakkas 1920. aastal ilmuma uus ajakiri – LASTE RÕÕM. See koondas enda ümber palju tuntud kirjanikke ja kunstnikke ning sai kiiresti populaarseks. Alati oli ajakirjas ruumi laste omaloomingule.

Laste luuletuste, muinaslugude ja jutukeste hindamisel tegutsesid toimetuses Rõõmuonu ja Hundipapa. Hundipapa neelas halvasti välja tulnud palad lihtsalt alla, Rõõmuonu aga jagas autoritele kiitust. Hiljem lisandus neile kahele veel Rõõmutädi.

LASTE RÕÕM ilmus kaksikümne aastat. 1940. aastal sulges Eestimaa haaranud nõukogude võim ajakirja.

J.ORO

Hiire-Antsul hambavalu

Kaaren karjus läbi salu:
"Hiire-Antsul hambavalu!
Kes viib valu, arstib ohu?"
Küllap kass toob kauni rohu.

Laste Rõõm - 1928.a.

TUUL

Tuul oli maganud kogu öö rahulikult. Ärgates vaatas ta kohe ringi, et tööd teha. Ta kõndis natuke maad ja jõudis tänavale.

Väike poiss kõndis mööda tänavat. Poiss oli kooli minemas. Ehk küll ta raamatute kandam polnud kuigi suur, käis ta siiski nii pikkamisi, nagu oleks tal suur raskus kanda. Tuul mõtles:

"Kui see laisk poiss nii pikkamisi käib, jääb ta kooli hiljaks. Oota, küll ma sulle jalad alla teen!"
Puuh! puhus ta mütsi poisi peast ja veeretask seda tänavat mööda edasi. Poiss jooksis nii nobedasti mütsi järele kui suutis, aga tuul kandis seda ikka kooli poole edasi, ja poiss lippas talle järele. Sai viimaks mütsi kätte ja jõudis just sel silmapilgul kooli, kui kell kaheksa lõi. Ta oli rõõmus, et nii õigel ajal kooli jõudis, sest muidu oleks ta pidanud pärast tunde istuma jääma.

Edasi kõndis tuul jõe äärde. Jõe kaldal oli hulk naisi pesu loputamata. Üks ütles:

"Kohe paneme riided kuivama. Tulgu nüüd tugev tuul neid kohe kuivatama! Armas tuul, kuivata pea meie riided!"

"Siin ma olengi," lausus tuul.

Ja kui pesijad riided nõörile riputasid, pidid nad tugevasti need nõörile kinnitama, sest tuul pillutas neid edasi-tagasi. Viimaks jättis tuul oma puhumise ja ütles:

"Nüüd olen väsinud ja tahan puhata."

Ja ta heitis magama.

Laste Rõõm - 1936.a.

KURG, KALA JA VÄHK

Tiigi kaldal elas kurg. Ta oli vana ega suutnud enam kala püüda. Siis mõtles ta välja ühe kavaluse – ta ütles kaladele.

"Kallid kalad, teate, see tiik lastakse varsti kuivaks ja teie, vaesekesed, surete siis kõik ära. Mul on teist kahju! Kas tahate, ma aitan teid? Ma kannan kõik kalad ükshaaval teise tiiki!"

"Aita meid, jah, pai kure-onu!" palusid kalad ja ujusid ükshaaval kure noka vahele. Kurg aga ei mõelnudki kalu teise tiiki viia, sõi nad hoopis ära.

Selles tiigis elas ka üks vähk. Ta sai kohe kure kavalusest aru, läks kure juurde ja palus, et ka teda viidaks teise tiiki.

"Uju aga minu noka vahele!" kostis kurg ja ajas suu ammuli.

Vähk krapsas kure nokast kinni ja näpistas teda valusasti.

"Ai,ai!" karjus kure-onu ja lendas minema ega tahtnudki enam kalu kavalusega oma noka vahele meelitada.

Aga vähk naeris kuis sai ja ronis siis tiiki tagasi.

Laste Rõõm - 1925. a.

Sõnamängupuud

VALERIA RÄNIK

ME ESIKUKAPIS ON RIIDEPUUAED.
SEAL SAHISEB LIPSE, SEAL LEHVIVAD KRAED.
ME ÕUES ON HOOPISKI MESIPUU.
SEAL ELAB ÜKS SUMISEV SUGUPUU.

VEEL ÕUES ON KÜTTEPUID TULVIL PUUKUUR.
ME AIAS ENT KASVAB ÜKS KASSIPUU SUUR
JA KRIIBIVAD SEDA VAID METSIKUD KASSID,
KEL PUUDUVAD SAAPAD JA KASSIDE PASSID.

JA ÜKS SÕNAJALAPUU KASVAB MEIL VEEL.
KÕIK SÕNADE JALAD ON TAEVASSE TEEL.
NEIL SÕNADEL SUUD ON JA KÕRVAD ON KA,
NII KÕRGEL, ET NEID POLE NÄINUDKI MA.

Kes otsib, see leiab

VALERIA RÄNIK

MÕNI OTSIB SÕNU,
MÕNI AINULT KOMMI.
ÜKS EI LEIA TARKUST,
TEINE HAMBAPLOMMI.

TÄHEMÄNG ON PÕNEV,
LAPSED NAERUST LÄNGUS.
SÕNAMÄNG SAI VÕITU
TÄHESÕJAMÄNGUST.

AEG ON AINA ÜLES
RONIV TAIMEVÄÄT.
MÄNGUD UNUNEVAD,
KEELEVÖLU JÄÄB.

Talvelõpusalm

VALERIA RÄNIK

TAEVAS ON LUME ISA.
MAAPIND ON LUME EMA.
OJA ON LUMI ISE.
TALV HAKKAB UNUNEMA.

Illustreerinud VIIVE NOOR

LEHTE HAINSAHU

Laps toob abi

LÕIKUSKUINE TERARIKKUS
VÄRVUKESE ÄRA RIKKUS –
LENNATA EI VIITSI VURRDI!
MEELEST ISA-EMA ÕPPUS,
KUIDAS IGAS TALVELÕPUS
KÜLMA, NÄLJA KÄTTE SURDI.
KUI EI LEIA ULUALUST,
VALI TUUL LÕÖB MAHA JALUST.
KUI EI KORJA IVA KÕHTU,
ONGI KÄES TAL VIIMNE ÕHTU.
VURRDI! VURRDI! KUI EI LENDA,
KUIDAS TALVEST PÄASTAB ENDA?
LAPS ON LINNU AINUS LOOTUS –
PIRET, KRISTEL, MART VÕI VALVE.
JA KUI TÄITUB VÄRVU OOTUS,
TULEB KÄBE TANGUTOOJA,
SAABKI KÕHUSOPPI SOOJA,
KESTAB RÕÖMSALT ÜLE TALVE.

LEELO MÄRJAMAA

Külmal ööl

KÜLMAL ÖÖL
RIPUVAD
KUU KIIRED
NAGU KETRAMATA LÕNG
RAAGUS PUUDE OKSTEL.

TUULEEMA
PUUDUTAB
PIKKADE SÕRMEDEGA
SÄRAVAT VILLA.

ÜMISEB VAIKSELT.

KOOB KUULE
KULDSE
KOHEVA
SALLI
JA KINDAD.

Poolik leivapäts konutas kapis ja muudkui kuivas. Ega tal muud teha olnudki. Näis nii, et ta oli unustatud. Tundus, et teda polnud enam kellelegi tarvis. Ühel päeval ilmus kappi ka poolik hamburger. Või mis poolik, ainult korra oligi ehk hammustatud. Leib ja hamburger põrnitsesid teineteist hulk aega. Viimaks võeti jutuoots üles. Nojah, esialgu ei saanud nad teineteisest küll mõhkugi aru. Hamburger purssis mingit veidrat võõrkeelt ja püüdis leiba riiulilt maha nügida. Imelik küll, aga nii kui leib oli hamburgerile mehise müksu andnud, sai sellele paugupealt maakeel selgeks.

"Miks siis kohe nõnda?" hädaldas hamburger.

"Ise sa alustasid," ütles leib.

"Siin on ju nii kitsas ja umbne," virises hamburger.

"Moodne nähtus vajab õhku ja ruumi. Ja hästi palju."

"Kus siin see moodne nähtus on?" ei taibanud leib. Ta vaatas ringi ja nägi nurgas vaid küpsisepuru. Sellel ei saanud küll moega mingit pistmist olla.

"Vaata siia," ütles hamburger.

"Noh, ja siis," ei saanud leib ikka veel aru.

"Mina olengi moodne nähtus," teatas hamburger tähtsalt. "Ma olen niisama moodne kui arvuti või mobla. Võib-olla moodsamgi." Leib ei teadnud arvatist midagi. Tal polnud aimugi, mis on mobla. Need võisid tõesti olla moodsad nähtused. Aga näritud kotlet kahe saiatüki vahel ja moodne – see ajab ju

LEIB JA HAMBURGER

HENNO KÄO

prussakadki naerma! Kuid leib ei naernud ega pidanud tarvilikuks midagi ütelda.

"Noh, miks sa nüüd vait oled?" küsis hamburger kannatamatult. Leib nägi jube ebamoodne välja, täiesti ajast ja arust. Hamburgeril hakkas temast isegi natuke kahju.

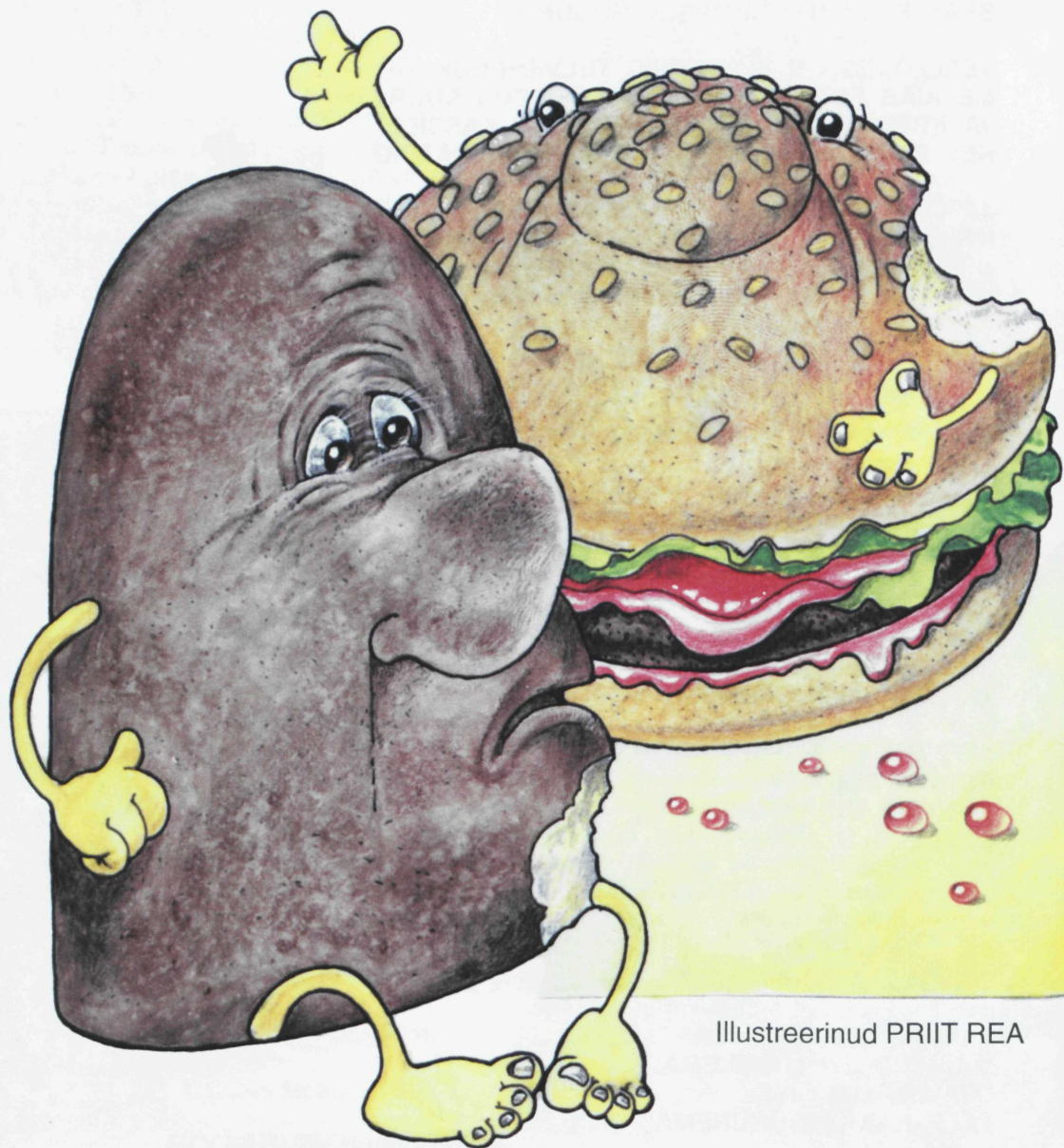
"Ma mõtlen," ütles leib.

"Millest?" uuris hamburger.

"Ka moodsatest nähtustest?"

"Ma mõtlen sinisest taevast ja valgetest pilvedest nagu ikka. Mõtlen soojast suvetuulest ja löokeste laulust rukkipollu kohal. Mõtlen rukkililledest ja kosutavast vihmahoost. Ja muidugi rukkiräägust. Kuid ma ei tea, kas need ikka on moodsad nähtused."

Nüüd oli hamburgeri kord vaikida. Ja mõtelda. Tallegi tulid meelde valged pilved sinises taevas, soe suvetuul ja löokeste laul nisupõllu kohal. Meenusid kosutavad vihmahood ja seegi, et rukkililli leidis ka nisupõllul. Ja keegi oli seal ju mõnikord rääksunud. Kes muu kui rukkirääk! Või hoopis nisurääk? Muidugi polnud need mingid moodsad nähtused. Oh, kaugel sellest, need olid ajast ja arust. Arvutite ja moblade maailmas poleks ta julgenud sihukestest asjadest kõssatagi. Aga siin, köögikapi riiulil, oli korraga imelikult hea sellest kõigest mõtelda.

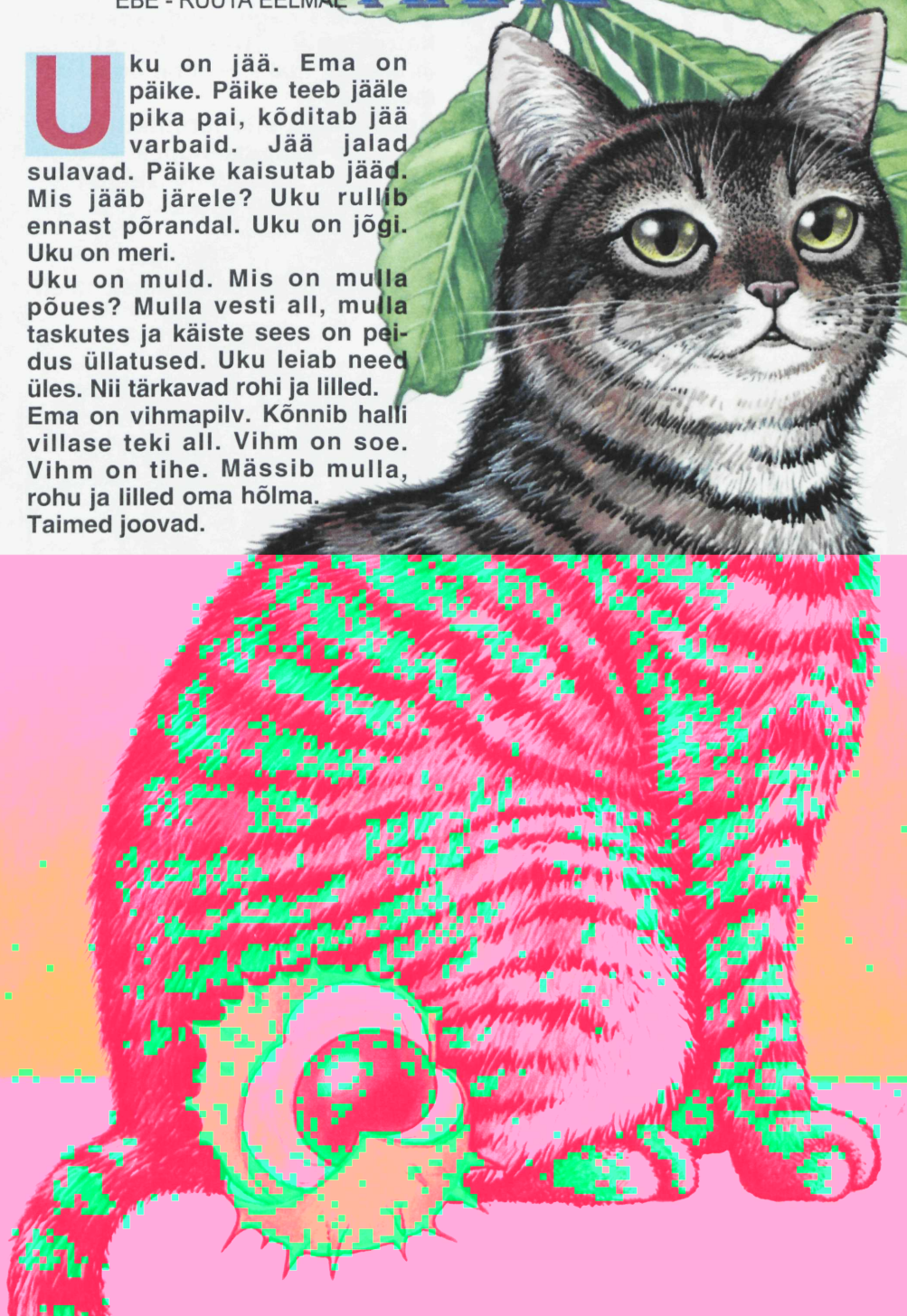
Illustreerinud PRIIT REA

Uku on jää. Ema on päike. Päike teeb jääle pika pai, kõditab jää varbaid. Jää jalad sulavad. Päike kaisutab jääd. Mis jääb järele? Uku rullib ennast põrandal. Uku on jõgi. Uku on meri.

Uku on muld. Mis on mulla põues? Mulla vesti all, mulla taskutes ja käiste sees on peidus üllatused. Uku leiab need üles. Nii tärkavad rohi ja lilled.

Ema on vihmapilv. Kõnnib halli villase teki all. Vihm on soe. Vihm on tihe. Mässib mulla, rohu ja lilled oma hõlma. Taimed joovad.

Siret istus köögis ja sõi hommikust kaerahelbeputru. Õigemini oleks pidanud sööma. Tüdruk vaatas lihtsalt aknast välja.

Ning siis see juhtus. Kusagilt tuli nende rõdule kass. Nuusutas tuules lehvivaid kastanilehti ja sättis end rõduäärele istuma. Ettevaatlikult, et loomakest mitte ehmata, läks Siret akna juurde. Kass vaatas talle oma ümmarguste silmadega otsa. See eriline rohekaskollane pilk!

"Tema ei ole küll mingi tavaline kass," mõtles Siret. "Niimoodi vaatab ainult võlukass."

Läbi lahtise akna kuulis ta kõrvalrõdult ingliskeelset juttu. Siretil jäi erutusest hing kinni. "Aga võib-olla mitte võlu- vaid kuninganna kass!"

Siret vaatas hoolega, kas kassil mitte meelespealilledest keed kaelas pole. Mary Poppinsi kuninganna tuttavale kassil ju oli. Ei, see kass oli triibuline ja meenutas pigem tiigrit.

"Aga Inglismaa on suur ja kuningannasid võib seal mitu olla," arvas Siret. "Mõelda, üks neist on kolinud meie naaberkorterisse!"

"Noh, kullake, kas puder on söödud?" See oli ema, kes kööki tuli. "Mis see olgu! Kauss alles täis ja isegi kirsid pudru pealt nokkimata! Kallis laps, toit jahtub ju ära!"

"Ema, vaata parem siia! Inglise kuninganna kass on meil külas!" hüüdis Siret ja läks laua äärde tagasi – sõnakuulelik laps nagu ta oli. "On jah kass. Aga miks just inglise kuninganna oma?" oli ema üllatunud.

"Sa ju ise õpetasid mulle selle luuletuse:

Kassike, kassike, kus käisid sa?

Kuningannat vaatamas ma käisin Inglismaal.

Kassike, kassike, mida tegid seal?

Hiired hirmutasin maha tema trooni pealt.

Ja ma kuulsin naaberkorterist ingliskeelset juttu."

Ema naeris: "Tead, Siret, need naabrid on küll inglased. Üliõpilased. Eile kolisid. Aga kuningannat nende seas vist küll pole."

"Aga ema, see kass on nii eriline. Vaata talle korra otsa!"

Ema vaatas ja lausus siis: "Ma arvan, et see kass tuli hoopis minu väikestele kuningannale külla. Kontrollima, et kas pole vaja hiiri hirmutada. Söö nüüd kiiresti oma taldrik tühjaks, sest vaata, muidu meil ongi hiired su pudru lõhna peale kohal."

"Jah, müidugi," vastas Siret. Aga enne sööma hakkamist lausus:

"Eriline on see kass ikkagi – mõne hetkega kroonis mu kuningannaks."

Nüüd on küll nii, et TÄHEKE peab suurema postkasti tellima. Tulevikuteemal kirjutamis- ja joonistamisvõistlusele saabub töid järjest rohkem. Sellel leheküljel avaldame mõned esimeste saabujate hulgast.

KOHTUMINE UFO -ga

Tulin parajasti koolist. Oli juba hämar. Järsku nägin taevas mingisugust asja. Algul arvasin, et see on lennuk, aga ei. See oli UFO. Ma ei kartnud, aga kiirustasin siiski sammu. Järsku nägin, et lendav objekt hakkab maanduma. Mõtlesin, et mis nad ikka teevad, inimesed ju ümberringi. Kes tuli koolist, kes töölt. Aga järsku kadusid kõik majad, autod, puud, inimesed ja koerad-kassid. Ümberringi oli lage maa. Selleks ajaks oli UFO maandunud ning temast tulid välja olendid. Nad rääkisid minu keeles: "Ära karda, me ei ole pahad. Me näitame sulle tuleviku linna, sina joonista sellest pilt." Mind viidi kosmoselaeva ja natukese aja pärast kästi mul aknast välja vaadata. Nii ma nägingi tuleviku linna. Seda on raske sõnadega kirjeldada, seepärast joonistasin pildi. Aga räägin nüüd edasi. Järsku kõik kadus – tulnukad, linn, UFO. Kõik oli nagu enne. Mitte keegi ei olnud märganud mu kadumist.

Mari-Liis Neubauer Haapsalust

KOOLIORJUS AASTAL 3010

Sinu eest käib koolis arvuti. Kui sa tahad saada koolis viit, siis pead arvutile kõik hästi selgeks õpetama. Kui ei õpeta, saab arvuti koolis ühe. Aga kui sa juhtud kogemata arvutile tou andma, marsib arvuti kooli tagasi ja teeb seal hulga lollusi nagu näiteks õpside toa uksele joonistamine. Kui aga õpsid peale juhtuvad, saad sina peksta selle eest, et sul nii harimata arvuti on. Kehalise kasvatuse tunnis visatakse palli asemel kõrvitsat.

Killu Timm (10) Võrtsjärve äärest

Võistlustööd

ROBOT ÕPETAJAKS

Ükskord tuleb aeg, kus kooli enam pole. Lastel on siis kodus robot, kes õpetab samamoodi

nagu õpetaja. Ta kontrollib koduseid töid, kiidab ja kurjustab. Lapsed saavad sõita ekskursioonidele nagu nüüd, aga palju kaugemale. Ütleme Marsile ja Jupiterile. Igal lapsel on oma kosmoselaev.

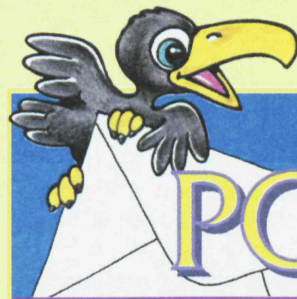
Kodu oleks siis läbinisti elektrooniline – vajutad nupule ja söök on valmis. Autod liiguksid hoopis teistmoodi. Nad suudaksid lennata.

Sofia Zdobnõh Mustamäelt

Mari-Liisi joonistus

POSTIPAUN

MUINASJUTUSÕBRAD

Suislepa Lasteaed-Algkooli kolmanda klassi kaheksa last on kõik suured muinasjutusõbrad. Mida armastab üks suur muinasjutusõber? Muidugi muinasjuttude kuulamist ja lugemist. Aga sageli meeldib talle ka ise proovida muinasjutte kirjutada. Just nii oli Suislepas. Kolme sealsete laste muinasjuttudest saate nüüd siin lugeda.

LINNUPERE ISADEPÄEV

Elasid kord linnuisa ja linnuema, kellel oli üks poeg. Ühel päeval, kui ema-isa olid läinud süüa otsima, tuli harakas ja viis linnupoja oma pessa. Harakas oli tegelikult kuri nõid, kes tahtis enne oma surma linnupojast endale järglast kasvatada.

Kui linnuisa märkas, et poega pole, hakkasid nad emaga teda otsima. Nende poeg oli aga jäljetult kadunud. Möödus peaaegu aasta, linnuvanemad olid murest murtud. Ühel ilusal päeval, isadepäeval, kuulis linnuisa tuttavat laulu. Sellist viisikest oli ta oma pojale õpetanud. Kui ta aga lauljat otsis, nägi ta hoopis harakat. Isa mõistis, et see ongi tema nõiutud poeg. Läks vaja metsahaldja abi, et poeg oma endise välimuse tagasi saaks.

Vanemad said poja tagasi ja kasvatasid temast hea ja õiglase linnu – sellise, nagu nad isegi olid. Isadepäevast aga sai nende pere lemmikpäev.

Kristjan Lattik

METSAKOOLI SOBRA

Muinasjutumaal, suures paksus metsas asus loomade kool. Kool nagu kool ikka – lauad ja pingid ja tahvel ja õpetaja. Õpetajaks oli selles koolis suurte prillidega mutionu. Ja selles koolis oli palju õpilasi – ikka karupoisse ja karutüdrukuid, rebasepoisse ja rebasetüdrukuid. Selles koolis õppisid ka jänkupoiss Jans ja hundipoiss Huns. Aga nagu koolis ikka, tükkis Huns teisi kiusama. Vahel sikutas sabajupist, vahel kõrvast ja vahel lükkas niisama möödamannes.

Aga siis juhtus nii, et Huns kukkus kooliteel jahimeeste kaevatud auku, sest ka muinasjuttus võib jahimehi olla. Küll huikas ja hõikas Hunsike augus, aga ainsaks kuuljaks oli Jans. Jans oli üks väike, aga väga hea südamega jäneseipoiss. Mitu tundi kandis ta oksa ja kände kokku, enne kui Huns jälle metsateele pääses.

Sellest päevast peale käivad metsakoolis kaks lahutamatu sõpra.

Kas ka inimeste koolis võiks nii juhtuda?

Marko Peder

VAIP OTSIB SÕPRA

Elas kord üks esikuvaip. Ta oli väga kurb, sest tal ei olnud ühtegi sõpra. Ühel päeval tundis vaip, et tema all põrandapraos keegi liigutab. Vaip rõõmustas, et nüüd ehk leiab ta endale sõbra. Ta ütles: "Tere, mina olen vaip. Kes sina oled?"

Vaiba alt kostev hää lausus: "Olen kirp, saame õige sõpradeks."

Kui nad olid tükk aega maailma asjadest vestelnud, palus vaip kirbult sõpruse märgiks pisikest teenet.

"Kuule, sõber, olen juba paar nädalat liivakoorma all vaevas olnud. Sinuga rääkides kipitab tolm kurgus. Ole hea, puhasta mind veidi!"

"Mis mina nüüd, mul endalgi siin tolmü küllalt. Hakka veel sind puhastama. Nägemist," vastas kirp.

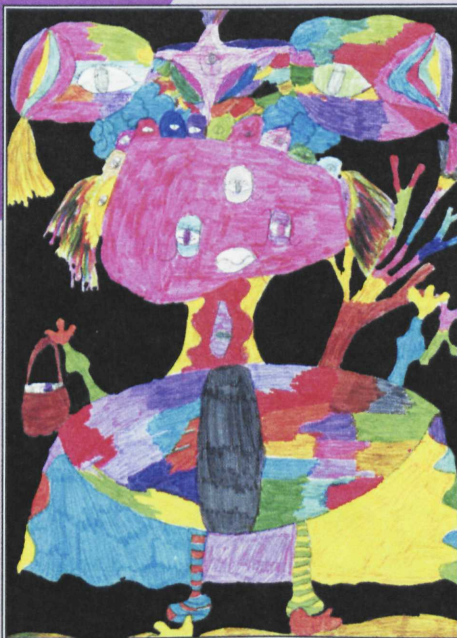
Jällegi oli vaip üks ja kurb, sest kirbust ei saanud talle tõelist sõpra. Kuid ühel laupäeval avanes esikuuks ja seal seisis pereema Kati. Tal oli käes mingi asi, mida vaip ei olnud varem näinud. Vaip ehmatas. Kuid siis võttis pereema Kati selle imeliku asja ja hakkas vaipa pühkima. Pärast seda tundis vaip end palju paremini.

Aga nukker oli vaip endistviisi, sest oli ta ju ikka sõbrata. Kuid siis meenus talle, et varsti on jälle laupäev ja võib oodata pereema.

Et pereema Kati käes olnud asi oli vaiba vastu kena olnud, otsustas vaip teda endale sõbraks paluda. Hiljem tutvustas hari oma uuele sõbrale ka prügikühvli.

Nii saidki nad kõik kolm – hari, kühvel ja vaip – suurteks sõpradeks ning Kati abiga kohtuvad nad õige tihti.

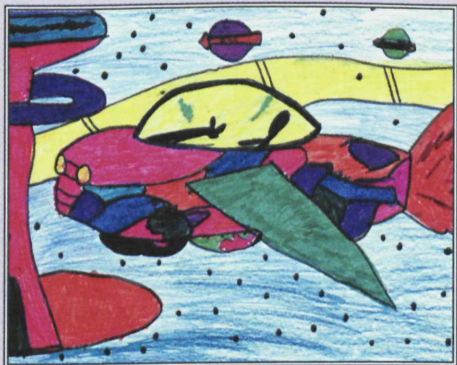
Marin Taal

Ege Jüris Türi Gümnaasium

Ketre Kirs Tornimäe Põhikool

Kristiina Bahajeva Ridala Põhikool

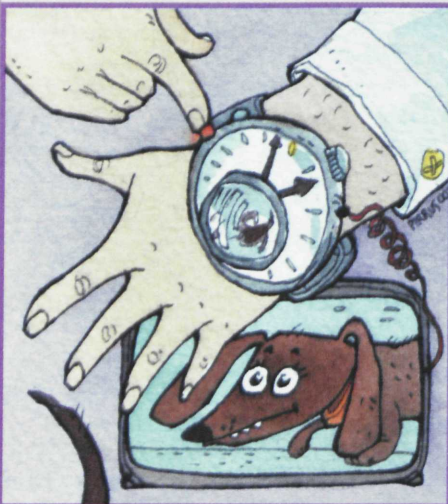
Õökull

Uhuu

ÜLLATAVAD UUDISED

TELEKAAMERA RANDME KÜLJES

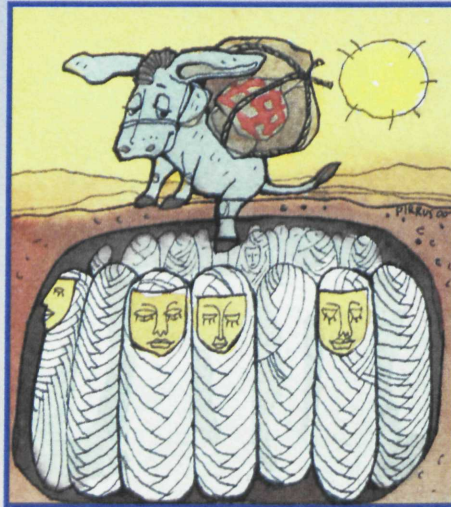
Aasta tagasi töid ajalehed uudise, et Saksamaal on valmistatud maailma väikseim telekaamera – tikutopsi suurune. Nüüd on Ameerikas see saavutus ületatud. Elektroonikud firmast Hughtlet-Packard löid värvilist pilti edastava telekaamera, mis mahub tavalise meeste käekella korpusesse.

Joonistanud PIRET MILDEBERG

EESEL TEGI AVASTUSE

Mida kõike võib maailmas juhtuda! Sest pole möödas kuigi palju aega, kui Egiptuses väikelinna Baviti lähistel üks koormakand-

misega ametis olev eesel komistas. Ta jalg oli vajunud läbi liiva maa-alusesse tühimikku. Ja näe, mis selgus – eesel oli avastanud liiva alla maetud muistsete egiptlaste matmispäiga. Maa-alustes koridorides paiknes üle 10 tuhande muumia. Teadlased tegid kindlaks, et need on maetud aastatel 330 kuni 400.

Leid ületab kolmekordselt maailma muuseumides säilitatavate egiptuse muumiate üldarvu. Mõnede muumiate näod olid kaetud kuldse maskiga.

BASSIHÄÄLSED LINNUD

Örnitoloogid teavad, et mõnedel lindudel on erakordselt pikk

hingetoru. Selle asemel, et ühendada kõri otseteed kopsuga, teeb hingetoru looke ja spiraale. Selliseid linde on üsna palju ning harilikult ei ole nad sugulasliikide esindajad.

Miks on loodus mõned linnud sääraselt varustanud?

Mõned ornitoloogid arvavad, et pikk hingetoru on nagu oreli bassivile – võimaldab lindudel tavalisest linnuhäälest erinevat madalat joruhäält kuuldavale tuua. Lindudele, kes elutsevad tihedas põõsastikus või roostikus võib see kasulik olla. Nad ise on var-

jatud, neid pole näha. Kole hää! aga võib vaenlased eemale peletada.

MINE TULLE VÕI KUKU VETTE

Indiaanlasest Kanada inseneri Troy Hartubays'i elutööks on luua ülitugevaid skafandreid vulka-

noloogidele, tuletõrjulatele, kaevuritele ja isegi grislide uurijatele. Miks vajab vulkanoloog erilist kostüümi? Aga tema uurib tulemägesid, mille kraatrist õhkub kuumust ja purskub gaase. Tuletõrjumatel tuleb samuti ette olukordi, kus ilma erivarustusega ei saa hakkama. Ja ega tavalises matkariietuses pole ohutu ka tohutusuure grislikaru koopasse piiluda.

Oma viimativalminud skafandri katsetamisel talus indiaanlasest insener kaheksateist otsasõitu veoauto poolt, mis liikus 50 km tunnis. Ta elas kahjustusteta üle jahipüssist tulistamised ja kukutas end koguni 50 m kõrguselt kaljult Niagara jõkke. Sellel kostüümil on sisseehitatud jahutussüsteem, avariivaru hapnikku, koguni nn. must kast nagu lennukitel, mis salvestab kostüümi kasutaja tegevuse ja sõnad.

Muidugi peab olema tugev mees, et säärast kostüümi kanda. Skafander kaalub nimelt 66 kilo.

PUNARIND TIBU

Läinud talvel vaatlesin ja pildistasin Hiiumaal üht meil talvel harvanähtavat suvelindu – punarinda. Mõnikord harva talvituvad läänesaartel üksikud punarinnad. Nii jäi Öngu kalakasvanduse paisjärvest välja voolava oja äärde üks isaslind. Nähtavasti lootis Tibu – kui lindudel on lootused nagu inimestel – soojale sügisele järgnevat sooja talve, et nii veest pisi-oleseid ja tillukesti kalamaime püüdes kevadeni välja vedada. Aga näe, taevast tahtis teisiti ja nõnda juhtis mingi mõistatuslik loomameel väikese talvituja inimeste juurde. Sest inimene, kui temal ikka tõesti on inimese süda, ei jäta hädalist abita. Oli õieti kummaline näha punarinda lendamas inimese pihupesale toitu napsama. Tihane küll, aga punarind! Ta ei peljanud inimesi ka pikki tunde kuslapuuväätidel konutades ja nõnda võisin teda siis rahulikult päris ligidalt pildistada. Ei usu küll, et teist niisugust võimalust veel tuleb.

FRED JÜSSI

HIIR
HERBERTI
KIRJAKONTOR

Liis Valk 13 a

Vastan 12-14 aastastele poistele ja tüdrukutele.

Huvid: tennis, lugemine, ujumine.

Address: 80060 Pärnu mk.

Seljametsa sjk.

Angelika Säde 14 a

Vastan 13-15 aastastele poistele ja tüdrukutele.

Huvid: joonistamine, sport ja ujumine.

Address: 80060 Pärnu mk.

Seljametsa sjk.

Teel Vaalma 9 a

Tere 9-10 aastased tüdrukud! Soovin teie seast leida kirjasõpra! Palun saata foto!

Huvid: rulluiskudega sõitmine, klaveri mängimine, kommi-paberite kogumine.

Address: 11311 Tallinn, Tedre t. 27/29-15.

Marili Köster

Soovib leida kirjasõpra. Meeldib laulda, lugeda ja sportida. kogub kleepse ja loomapiile.

Address: 46 202 Väike-Maarja

Uus t. 8

Kadri Sildmets 12 a

Huvid: lugemine, luuletamine, muusika kuulamine ja poisid.

Vastab kõigile.

Address: 723012 Järvamaa, Retla k.

Anne-Mai Malahhov 9 a

Huvid: Spice Girls, ujumine, laulmine, tantsimine, ratsutamine.

Vastab kõigile.

Address: 61301 Puhja

Nooruse 8-7

Krista Liimal 12 a

Huvid: ujumine ja käsitöö.

Ootab kirju poistelt ja tüdrukutelt üle Eesti.

Address: 73301 Järva-Jaani, Kase 4-18

NUKUD

OOTAVAD

Heal lapsel on ikka mitu nime. Kevadkuu, teatrikuu – just nii kutsutakse märtsi.

Märtsikuu on olnud teatrikuu pikki aastaid. Sel kuul räägitakse ja kirjutatakse teatrist tavalisest rohkem. Ja ikka selleks, et iga inimene meist leiaks tee teatrisse.

Vaata veelkord Tähekesese esikaant. Selle tegi Nukuteatri peakunstnik Kalju Kivi. Kõik need vahvad tegelased on pärit just sellest teatrist.

Märtsis ootab teid teatrisse Sipsik koos Anu ja Mardiga. Seekord reisib Sipsik Kuule. Veel tahavad teiega kohtuda Pöial-Liisi ning loomulikult Lumivalgeke ja seitse pöialpoissi. Kui aga tahate kohtuda päris uute tegelastega, siis seda pakub Nukumängulugu. Selle naljakad tegelased vahetavad lausa teie ees oma ninasid ja kõrvu ning nendega juhtub igasuguseid äpardusi. Ja laulda armastavad need vigurivändad ka.

Neid, kes tahavad teada, kuidas teatritöö käib, kutsume külla. Tulge koos oma lasteaia rühmaga või klassiga ekskursioonile.

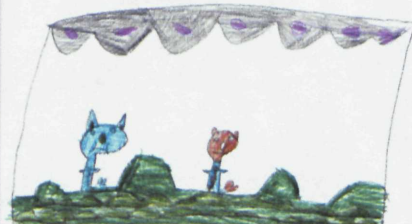
Hiljuti käisid teatril külas Tallinna Hiiu Põhikooli I ja III klassi õpilased. Marika Esko III klassist arvas: "Mulle meeldis kõige rohkem see, et sain nukkudega mängida. Kõige huvitavam oli katkend etendusest Onu Remuse lood.

Põnev oli vaadata, kuidas rebane ajas jänest taga." Tanel Russak õpib I klassis. Talle meeldis Nukumängulugu. "Selles olid nii põnevad tegelased. Ja see oli naljakas, kuidas nad ninasid vahetasid. Meile seletati ka, kuidas nukke tehakse. See käib nii, et algul tehakse nukk kipsist ja siis valatakse saviga üle. Ja sellele liimitakse paksult paberit," teab nüüd Tanel.

Aga mida arvavad Hiiu Põhikooli lapsed nukunäitleja ametist?

Oskar Tammiste, Liisa Kurisoo ja Marilin Marjo arvates ei ole see üldse kerge töö nagu nad algul mõtlesid. Raske on seista ühe koha peal ja kogu aeg käsi üleval hoida. Käed väsivad ära, sest nukud on rasked. Tihti tuleb kükakil olla ja seegi on väsitav. Aga vaatamata sellele arvab Marilin praegu, et ehk

Oskar Tammiste

kunagi saab temastki näitleja. Ootame kõiki väikseid teatrisõpru imelisse teatri- maailma.

NUKUTEATER

JoosepVaikma

Gerli Mets 9 a

Huvid: lugemine, tantsimine ja ujumine.

Lemmikud: Spice Girls, Backstreet Boys.

Address: 50108 Tartu Lootuse 14-5

Ervin Sildmets 9 a

Huvid: jalgrattasõit, kommi-paberite kogumine. Ootab kirju 8-11 a poistelt ja tüdrukutelt.

Address: 72301 Oisu sjk Retla k.

Siiri Mets 10 a

Huvid: muusika kuulamine, tantsimine, ujumine.

Address: 62201 Tartu mk Luunja sjk.

Sigrid Hunt 8 a

ootab kirju 8-10 a tüdrukutelt.

Huvid: lugemine, laulmine, tantsimine.

Kogub kleepse ja kommi-pabereid.

Lemmikud: Spice Girls, BSB.

Address: 64002 Põlva mk Saatse sjk.

Ketter Reisenbuk 10 a

Sooviksin saada kirju tüdrukutelt ja poistelt vanuses 10-11 a. Saada ka foto.

Mulle meeldivad ujumine, hobused, rattasõit, muusika kuulamine.

Address: 73302 Järvamaa, Karinu

Liina Torn

Tere, kõik 7-9 a tüdrukud! Ootan teie kirju. Oleks hea, kui ümbrikus oleks ka foto.

Minu huvideks on lugemine ja kirjutamine.

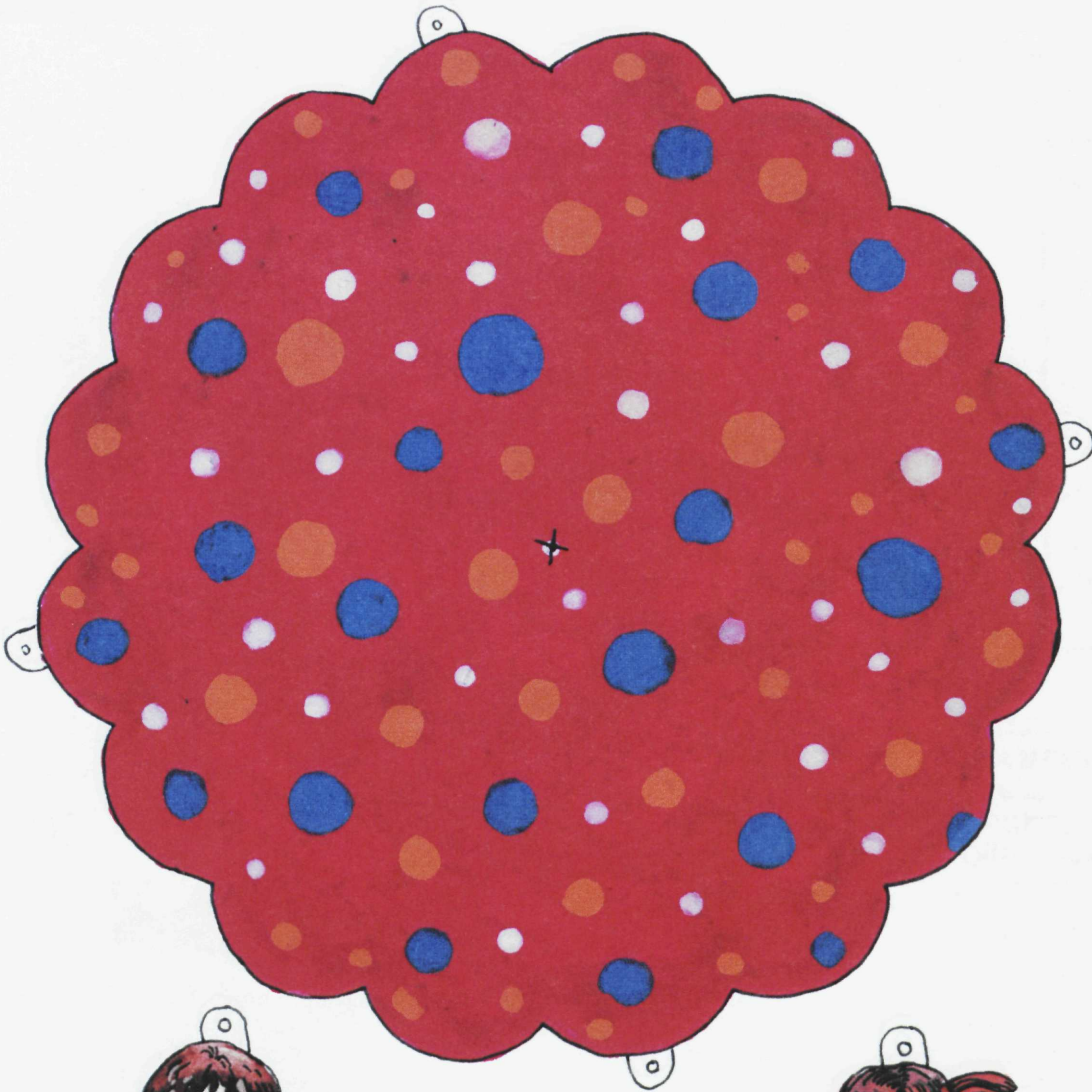
Address: 45501 L-Virumaa, Võsu Jõe 3-1. Vastan igale kirjale.

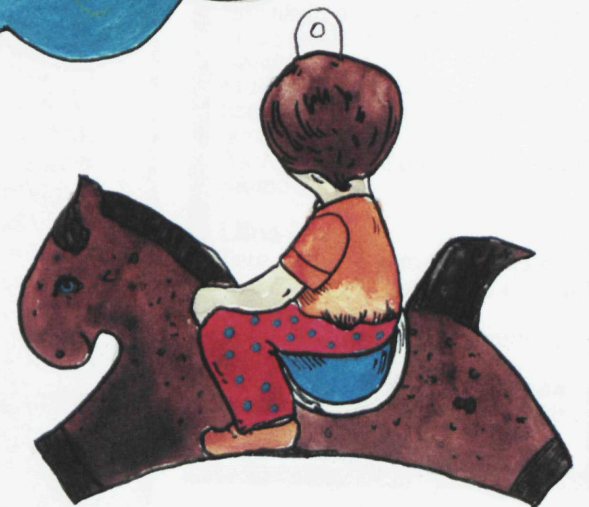
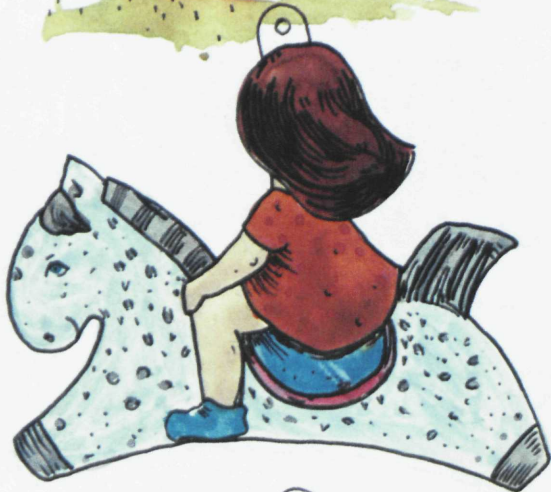
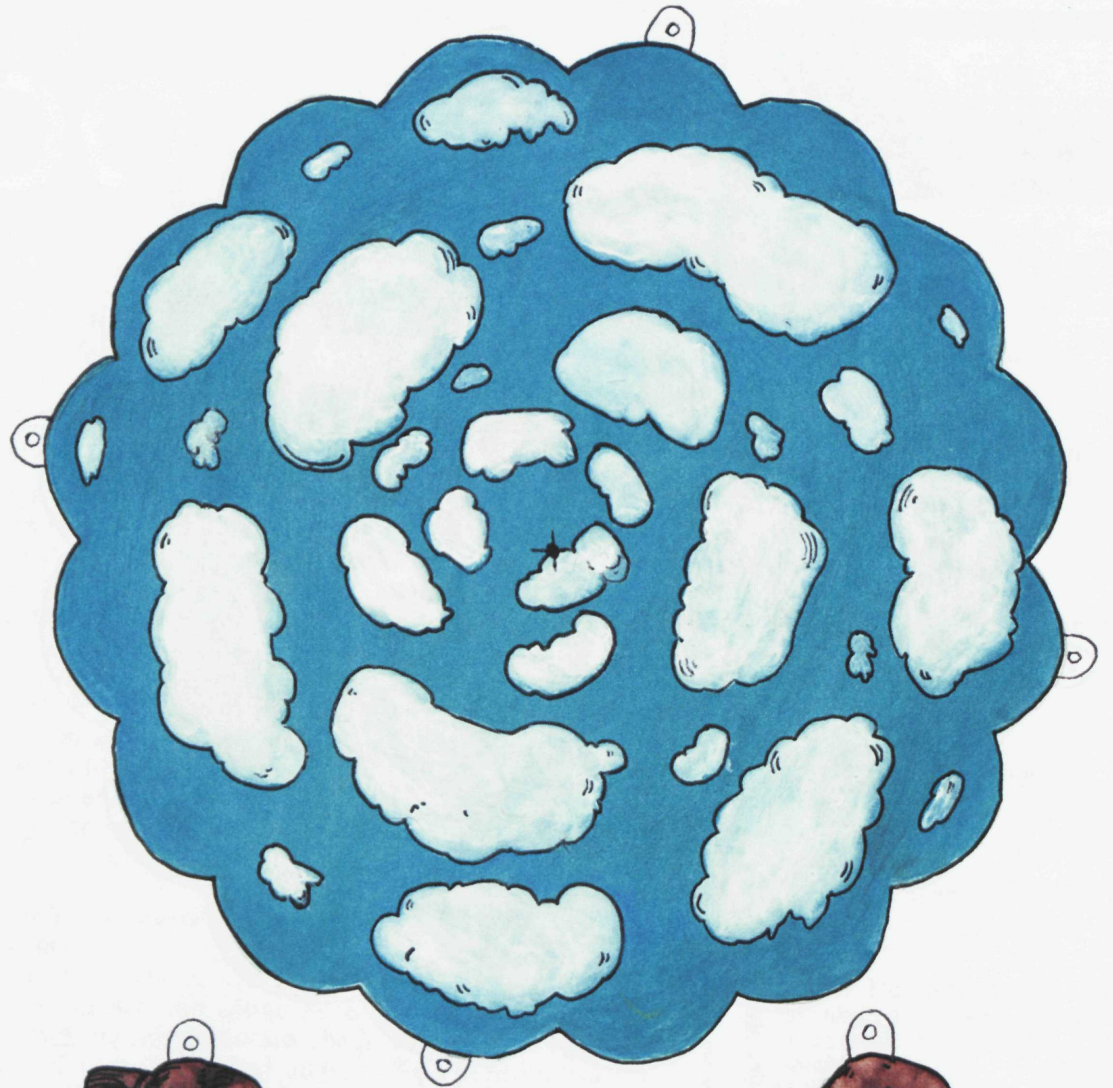
KARUSSELL

Lõika karussell ja lapsed välja. Seo hobustel lapsed nõoriga karusselli külge. Nüüd lükka pliatsi terav ots karusselli katusest läbi ja pane teraviku otsa tükike kustukummi või plastiliinist kuulike. Pliatsi alumine ots kinnita plastiliiniga aluse külge.

Joonistanud EPP MARGUSTE

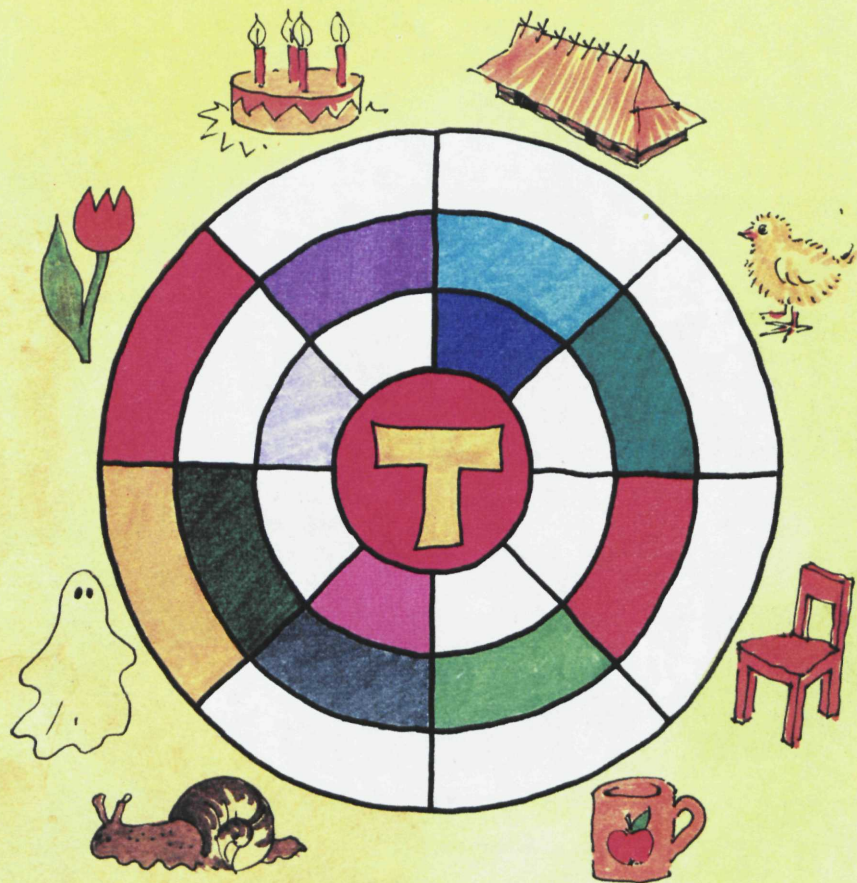

ARVA ÄRAI! ARVA ÄRAI! ARVA ÄRAI! ARVA ÄRAI! ARVA ÄRAI!

MIS ON PILDIL? VÄRVI NII : 1 PUNKT ROOSA
2 PUNKTI KOLLANE 3 PUNKTI TUMESININE

MILLINE
KOLMEST ON
SELLE
KROKODILLI
ÕIGE VARI?

Joonistanud HELI VEIGEL

KUI SA PILTIDE ASEMELE PAIGUTAD KUJUTATU ESITÄHE,
SAAD ÜHE VÄGA TÄHENDUSRIKKA VANASÕNA.

PERIOODIKA AS
Lasteajakiri
TÄHEKE

Asutatud jaanuaris 1960
ilmub kord kuus

Toimetuse address:
Pärnu mnt 67a
10134 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel 6 463 698

Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel 6 463 697

Kunstiline
toimetaja
PRIIT REA
tel 6 463 697

Printall
Tatari 64
10134 Tallinn

**ESIKAANE
TEGI
KALJU
KIVI**

Autode minevikust

Mida enam autoehitajaid tekkis möödunud sajandi algul, seda enam püüti originaalne olla ja konkurente millegagi üle trumbata. See viis autode väliskuju kavandajad lausa eriskummalistele lahendustele. Üks säärastest on juuresoleval pildil. Vanaaegset postitõlda meenutav auto, mis 1910. aastal oli väljas Pariisi autonäitusel, uhkeldas luksusliku nahast ja sametist sisuga. Akende ette käisid kardinad. Reisikraami jaoks oli katusele ehitatud hiigelkohver.

Tollal olid suured perekonnad üsna tavalised. Säärase kolmikkabiiniga sõidukisse oleks mahnutunud tosina lapsega perekond.

Kui eelmisel autol olid ehitajad ka juhiistme mugavasse kabiini seadnud, siis samast ajast AUSTINI juhil tuli eraldatusega leppida. Aga istumiseks oli temalgi polsterdatud tool. Roolikeeraja puupink oli jäänud minevikku.

Kastikujulise kabiiniga inglaste AUSTINIL oli võimsust tolle aja kohta küllalt palju – 40 hobujõudu. Seda mudelit toodeti aastatel 1906 – 1914.

